

Yes We Can Clinics Fellow Onderzoek 2023

15 december 2023

Voor meer informatie over deze rapportage kunt u terecht bij [Quelsa](#)

Behoudens uitzondering door de wet mag zonder schriftelijke toestemming van de rechtshebbende(n) op het auteursrecht c.q. de uitgever van deze uitgave, door de rechtshebbende(n) gemachtigd namens hem (hen) op te treden, niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilms of anderszins, hetgeen ook van toepassing is op de gehele of gedeeltelijke bewerking.

De uitgever is met uitsluiting van ieder ander gerechtigd de door derden verschuldigde vergoedingen voor kopiëren, als bedoeld in artikel 17 lid 2, Auteurswet 1912 en in het KB van 20 juni 1974 (Stb 351) en artikel 16b, Auteurswet 1912, te innen en/of daartoe in en buiten rechte op te treden.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without the written permission of the publisher.

De uitgever is zich volledig bewust van zijn taak een zo betrouwbaar mogelijke uitgave te verzorgen. Voor eventueel in deze uitgave voorkomende onjuistheden kan Quelsa echter geen aansprakelijkheid aanvaarden.

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING	4
2 KENMERKEN ONDERVRAAGDE GROEP	6
3 HERSTEL-SITUATIE	7
3.1 ACTIVITEITEN	7
3.2 GESPECIALISEERDE BEHANDELING	12
3.3 WAARDERING VAN LEVEN NU	15
4 KWALITEIT VAN LEVEN	17
CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	21

1. INLEIDING

Yes We Can Clinics (YWCC) behandelt jongeren van 13 t/m 27 jaar met psychische en psychiatrische problemen, verslavingen en gedragsproblemen. Veel van deze jongeren komen bij YWCC als andere hulpverlening niet meer lijken te werken. YWCC wil deze jongeren -fellows- en hun families er weer bovenop helpen, ze perspectief bieden en handvatten om een verandering te realiseren.

Om de effectiviteit van de behandeling op langere termijn te kunnen volgen, worden fellows die het programma hebben afgerond structureel gevolgd. Eens in de drie jaar worden fellows groepsgewijs per mail benaderd. Eerder onderzoek vond plaats in 2013, 2017 en 2020. In de voorliggende rapportage zijn de resultaten van het onderzoek van 2023 weergegeven.

Doel onderzoek

Het doel van het onderzoek is effectiviteit van de behandeling volgen.

Methode

Het onderzoek is uitgevoerd door middel van een online vragenlijst.

Doelgroep

Oud-fellows van Yes We Can Clinics.

Veldwerkperiode

28 september tot en met 15 oktober 2023

Respons

In totaal hebben 1899 oud-fellows via e-mail een uitnodiging gekregen om deel te nemen aan de enquête. Hiervan zijn 38 e-mails niet aangekomen. In totaal hebben 752 fellows de vragenlijst volledig ingevuld. Dit komt neer op een responsepercentage van 40,4%. Dit is een heel goede response te noemen waardoor het statistisch gezien een betrouwbaar beeld weergeeft. Opvallend daarbij is dat de groep fellows die het langst geleden opgenomen was, de hoogste respons laat zien.

In het onderzoek wordt onderscheid gemaakt tussen verschillende groepen fellows, welke op een ander moment de behandeling hebben gevolgd. Dit zijn:

Groep oud-fellows	Behandeling bij YWCC in	Aantal uitgenodigd	Aantal respondenten	Respons
Groep 1	2020/2021	647	329	51%
Groep 2	2022	744	352	47%
Groep 3	2023	415	71	17%
Totaal		1899	752	40,4%

In de rapportage worden steeds de drie jaargroepen weergegeven. Daarnaast is gekeken of de resultaten afwijken naar type behandeling (10 weken opname in kliniek, 7 weken opname in kliniek, dagbehandeling). Bij verschillen is dit in de tekst vermeld.

Aantal fellows die in deze subgroepen zijn ondervraagd:

Groep oud-fellows	Totaal	Behandeljaar 2023	Behandeljaar 2022	Behandeljaar 2020/2021
Dagbehandeling	48	21	27	
10 weken opname	602	38	259	305
7 weken opname	101	12	65	24
onbekend	1		1	
Totaal	752	71	352	329

Onderstaand de punten per onderwerp die in het onderzoek zijn meegenomen.

Kenmerken doelgroep:

- Behandeljaar
- Geslacht en leeftijd
- Type behandeling

Herstel-situatie:

- Activiteit na opname
- Herstelactiviteiten
- Huidige behandeling
- Waardering leven nu
- Terugval afgelopen periode

Kwaliteit van leven:

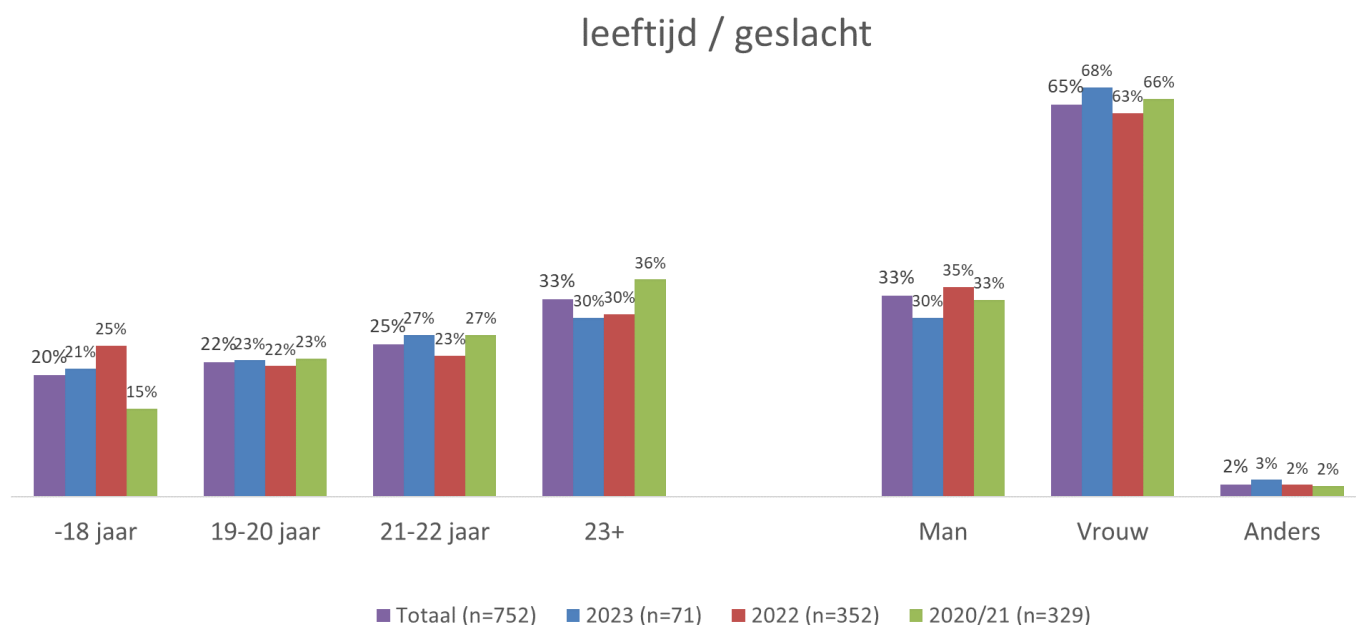
- Op mijn plek en veilig voelen
- Liefde, vriendschap en ondersteuning
- Onafhankelijk zijn
- Prestaties en vooruitgang
- Plezier maken en genieten.

2. KENMERKEN ONDERVRAAGDE GROEP

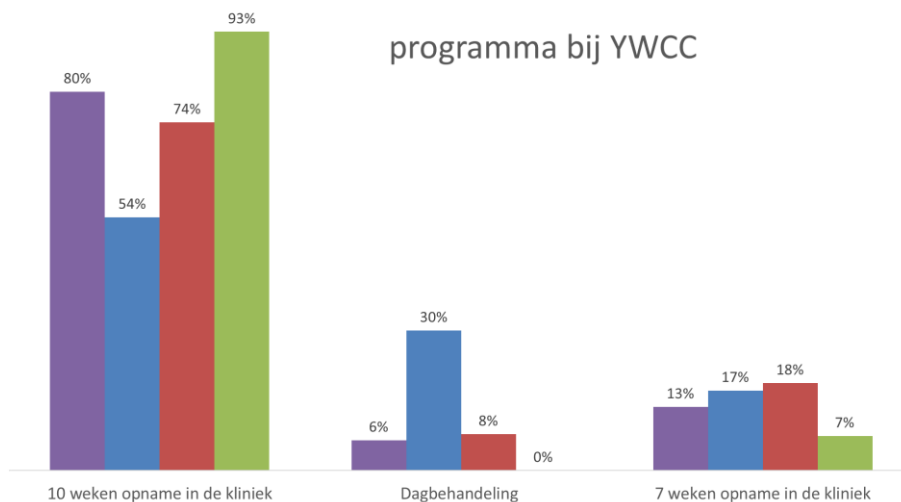
De leeftijd is op het moment van het onderzoek gemiddeld 21,0 jaar. Bij de groep uit 2020/2021 is dit gemiddeld hoger, namelijk 21,4 jaar. Voor deze groep is de YWCC-behandeling het langst geleden. De gemiddelde leeftijd van de groep uit 2022 is 20,7 jaar en van de groep uit 2023 20,8 jaar. De leeftijdsverdeling en geslacht zijn te zien in het eerste figuur.

De responsgroep bevat in verhouding meer vrouwen, dan mannen, terwijl de doelgroep een verhouding van ongeveer 50/50 laat zien.

Daaronder een overzicht van het gevolgde programma bij YWCC: 80% heeft een behandeling van 10 weken in de kliniek gehad, 13% van 7 weken en 6% een dagbehandeling.

Figuur1

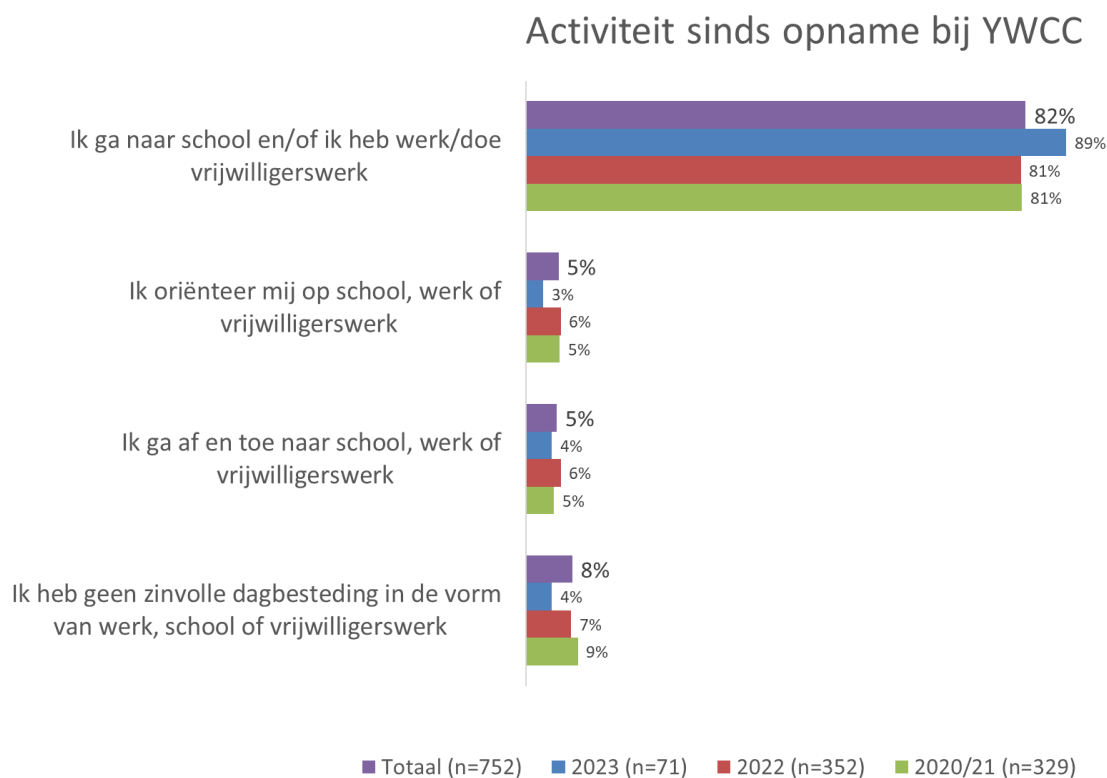
Figuur2

3. HERSTEL-SITUATIE

3.1 ACTIVITEITEN

Een doel van het programma is dat fellows weer participeren in de maatschappij. Ruim vier van vijf van de fellows gaat inmiddels naar school, heeft vrijwilligerswerk of werkt. Daarnaast oriënteert 5% zich op school, werk of vrijwilligerswerk. 8% heeft geen zinvolle dagbesteding zoals hierboven genoemd.

Tussen de drie verschillende behandeljaren is geen verschil te zien en ook tussen de drie verschillende behandelprogramma's is geen significant verschil te zien in de mate van participatie (zie tabel op volgende pagina).

Figuur3

Activiteit sinds opname bij YWCC	Totaal (n=752)	Dagbehandeling (n=48)	10 weken opname (n=602)	7 weken opname (n=101)
Ik ga naar school en/of ik heb werk/doe vrijwilligerswerk	82%	88%	82%	82%
Ik oriënteer mij op school, werk of vrijwilligerswerk	5%	8%	5%	6%
Ik ga af en toe naar school, werk of vrijwilligerswerk	5%	2%	5%	5%
Ik heb geen zinvolle dagbesteding in de vorm van werk, school of vrijwilligerswerk	8%	2%	8%	7%
Totaal	100%	100%	100%	100%

In het kader van herstel ondernemen fellows de activiteiten zoals getoond in figuur 4. De herstelactiviteiten met inzet van het eigen sociale netwerk worden het vaakst genoemd. Het gaat om ouders/verzorgers én het contact met oud-fellows (beide 63%). Ongeveer 13% onderneemt geen van onderstaande activiteiten (meer), maar noemt wel andere dingen.

Ongeveer 3% onderneemt niks meer. Dit is gelet op de tijd na afronding van het programma, het hoogst bij de groep uit 2020/21.

Activiteiten in kader van herstel

Figuur4

Enkele verschillen naar type programma:

- **De 10 acties** worden relatief vaker genoemd door de fellows die dagbehandeling volgden, dan door degenen die 10 of 7 weken in de kliniek waren opgenomen (56% vs. 34% vs. 38%).
- **Meetings** worden relatief vaker bezocht door fellows die het 7 weken programma volgden dan degenen die het 10 weekse programma of de dagbehandeling volgden (44% vs. 32% vs. 23%).
- **Een coach** wordt relatief vaker bezocht door de fellows die het 7 weken programma volgden dan door degenen die 10 weken of de dagbehandeling volgden (33% vs. 28% vs. 19%).

Het aantal activiteiten dat de oud-fellows aangeven is als volgt:

AANTAL ACTIVITEITEN	Aantal	%
0	20	3%
1	178	24%
2	159	21%
3	120	16%
4	104	14%
5	70	9%
6	52	7%
7	46	6%
8	3	0%
Totaal	752	100%

Het aantal activiteiten dat wordt ondernomen neemt af wanneer de behandeling langer geleden is. Het type behandeling lijkt minder van invloed te zijn op het aantal activiteiten.

Verder worden nog activiteiten genoemd in de categorie 'anders', welke niet in de figuur zijn opgenomen. Een samenvatting van deze activiteiten:

Fellows 2023:

Samengevat:

- Ontvangt hulpverlening
- Oriënteert zich op de juiste vervolghulp
- Schrijven zelfhulpboek
- Cursus impact ondernemen

Fellows 2022:

Samengevat:

- Ontvangt hulpverlening
- Ontvangt begeleiding
- In detox
- Contact met huisgenoten safehouse
- Toepassing 'dagafsluiting' in het dagelijkse leven
- Toepassing 'mezelf uitspreken' in het dagelijkse leven
- Toepassing '12 stappen'
- Het geloof
- Luisteren naar mijn gevoel en lichaam, tijd voor mezelf
- Werken/studeren/dagbesteding, sporten
- Op eigen kracht
- Teruggevallen
- Doelen stellen en naleven

Fellows 2020/21:

Samengevat:

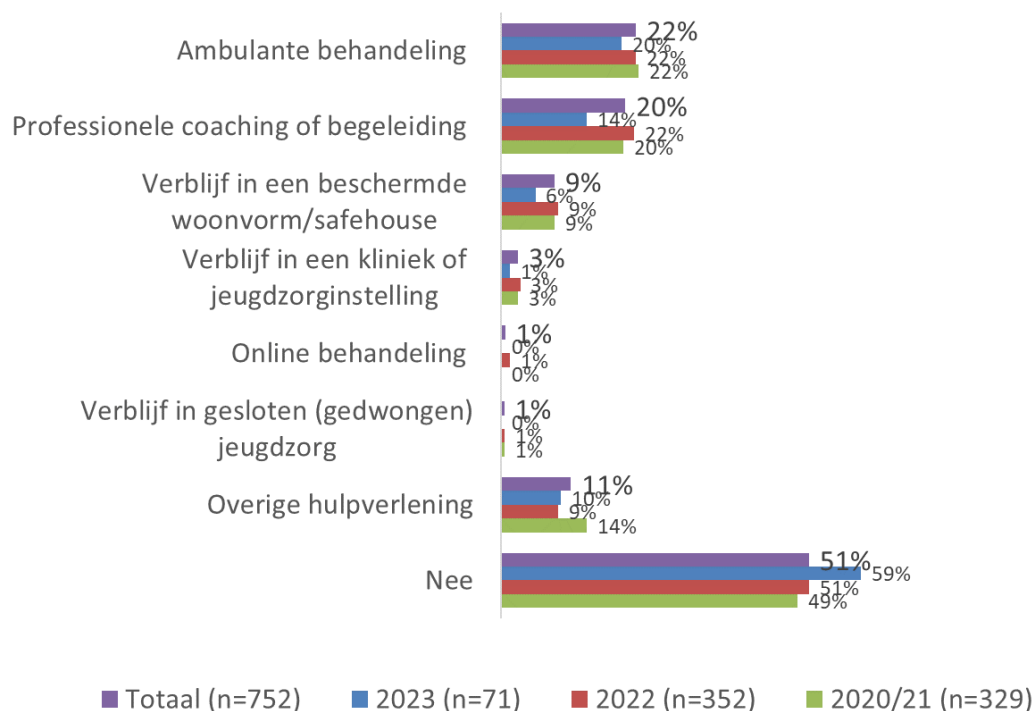
- Ontvangt hulpverlening
- Ontvangt begeleiding
- Oriënteert zich op de juiste vervolghulp
- Angsten aangaan
- Hulp vragen
- Zelfreflectie
- Het geloof/hogere macht/spiritualiteit/meditatie
- Mijn gevoel volgen
- Terugval/kliniek is voor niets geweest
- Zelf meetings begeleiden of zelf sponsor zijn
- Opleiding/sport
- Toepassing '12 stappen'
- Toepassing 'mezelf uitspreken' in het dagelijkse leven
- Steunende vrienden(groep) en familie
- Lezen YWC-map
- Lezen boek over verslaving
- Bijhouden dagboek
- Iedere dag uit bed komen.

3.2 Gespecialiseerde behandeling

De Yes We Can aanpak bestaat uit een intensief 24/7 programma van 10 weken met daarna 10 weken nazorg. Het is in beginsel de bedoeling dat de jongeren na die tijd zelfstandig hun herstel verder oppakken. Naast deze behandeling is er ook een behandeling van 7 weken opname bij de kliniek en er is een dagbehandeling.

Uit het onderzoek blijkt dat ongeveer de helft van de jongeren aangeeft geen gebruik meer te maken van GGZ / specialistische hulpverlening sinds hun tijd bij Yes We Can Clinics. Dit is het grootste bij de oud-fellows die in 2023 in behandeling zijn geweest bij YWCC (59%). De jongeren van voor 2022 en eerder krijgen relatief vaker nog coaching of begeleiding.

Type (gespecialiseerde GGZ) behandeling na YWCC

Figuur5

De fellows met dagbehandeling geven vaker aan dat ze geen gebruik (meer) maken van gespecialiseerde behandeling dan degenen die het 10 weken programma volgden of het 7 weken programma (60% vs. 50% vs. 48%).

Onder de 'overige hulpverlening' in het figuur betreffende gespecialiseerde behandeling na YWCC vallen diverse antwoorden. Een samenvatting van de gegeven antwoorden:

Fellows 2023:

- Emdr
- Hulpverlening
- Kien
- Lifecoach
- Oro
- Psyc Strec

Fellows 2022:

- GGZ
- Specialistische GGZ
- POH
- Psycholoog
- Behandeling
- Behandeling eetstoornis
- Coaching
- Begeleid/beschermd wonen
- Therapie (trauma, EMDR, hypno)
- (trauma)seksuoloog
- WMO begeleiding
- Maatschappelijk werker
- Systeemtherapie
- Connaction
- Dagbesteding
- Meetings

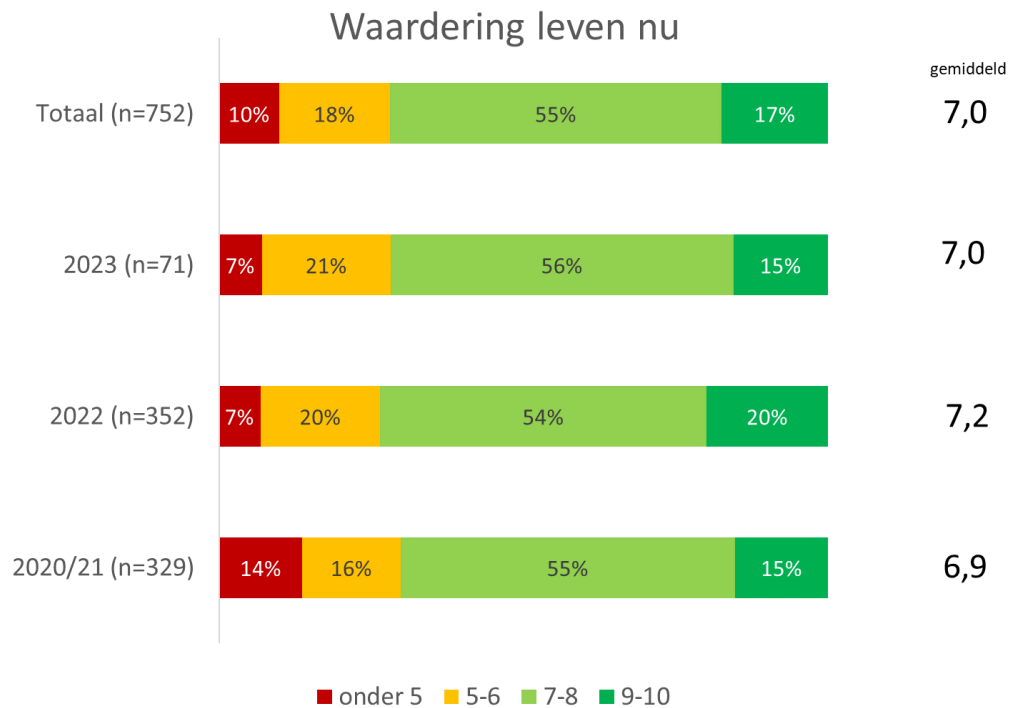
Fellows 2020/21:

- Begeleid/beschermd wonen
- Therapie (trauma, EMDR, lichaamsgericht)
- Psycholoog
- POH
- Psychiater
- GGnet
- SGGZ
- Behandeling (ADHD/autisme)
- (Ambulante) coaching
- Begeleiding groep
- CJG
- De Waag
- Gom
- Phi
- Jij-huis

- Obesitas kliniek
- Holistische benadering zoals breathwork
- Homeopathie
- Imaginaire rescription therapie
- IHT vrijwillige opname
- Meetings
- Kerk
- Online ACT
- Paardencoaching
- Persoonlijke begeleiding
- Psycho educatie
- PMT
- RTMS
- Thuis plus zorg ambulante begeleiding
- WMO ondersteuning.

3.3 WAARDERING LEVEN NU

De deelnemers aan het onderzoek is gevraagd om aan te geven hoe zij de kwaliteit van hun eigen leven beoordelen op dit moment. Hier konden zij een rapportcijfer van 1 tot 10 geven. Gemiddeld gaven de jongeren een 7,0.

Figuur6

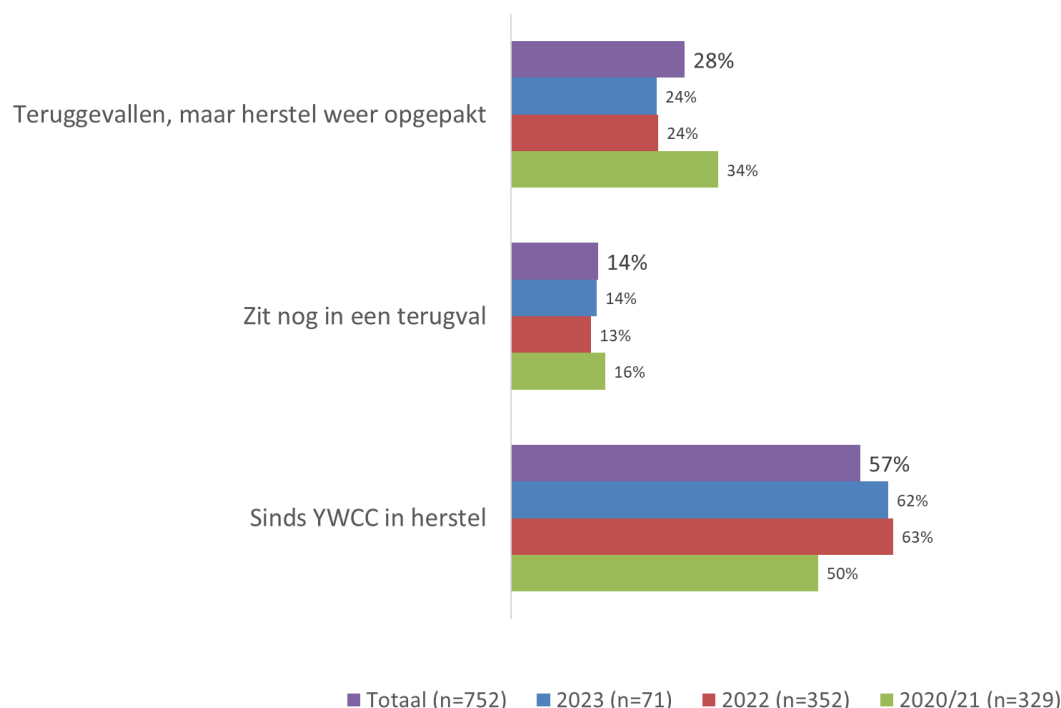
Gekeken naar de beoordeling van de kwaliteit van leven van de verschillende groepen is te zien dat de verschillen klein zijn. De jongeren die in 2022 het traject hebben afgesloten geven de kwaliteit van hun leven gemiddeld de hoogste score (7,2).

Tussen de drie typen behandelingen is geen verschil te zien: het gemiddelde rapportcijfer bij alle drie is 7,0.

Terugval en Herstel

Een indicatie van de effectiviteit van de behandeling is de aanwezigheid van een terugval in hun oude problematiek hebben. Bijna zes van de tien fellows geeft aan sinds hun tijd bij Yes We Can Clinics geen terugval meer te hebben gehad. 28% heeft een terugval gehad maar heeft zijn herstel weer opgepakt en 14% zit op het moment van de enquête nog in een terugval.

Afgelopen periode in herstel gebleven?

Figuur7

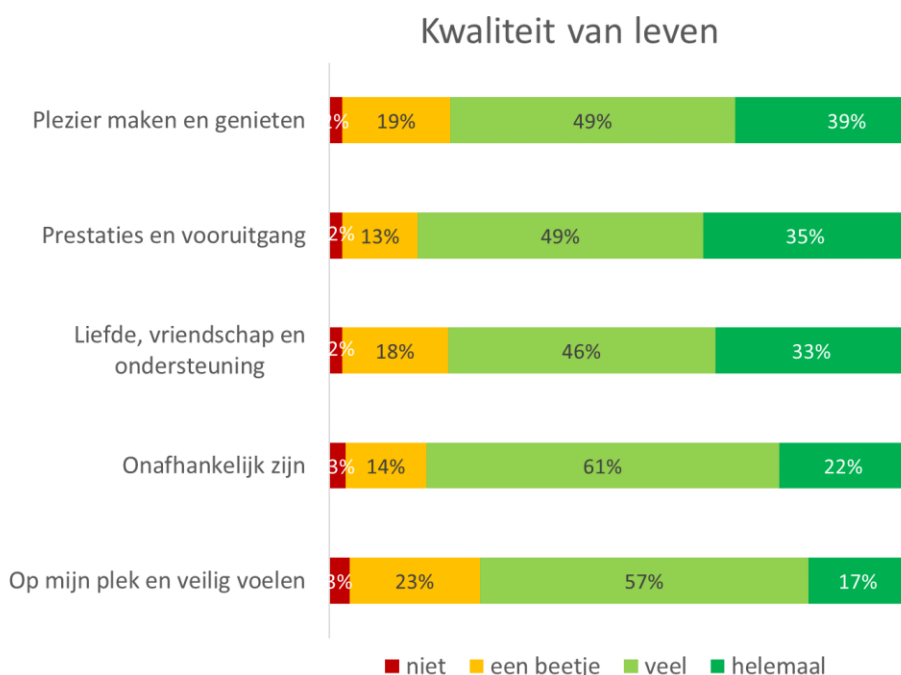
Per type behandeling zijn er kleine verschillen in de mate van herstel en terugval, waarbij dient opgemerkt te worden dat de omvang van de respons voor de verschillende programma's verschilt.

Afgelopen periode in herstel gebleven?	Totaal (n=752)	Dag-behandeling (n=48)	10 weken opname in de kliniek (n=602)	7 weken opname in de kliniek (n=101)
teruggevallen, maar herstel weer opgepakt	28%	25%	30%	23%
Zit nog in een terugval	14%	8%	15%	10%
Sinds YWCC in herstel	57%	67%	55%	67%
	100%	100%	100%	100%

4. KWALITEIT VAN LEVEN

Tot slot is de oud-fellows gevraagd welke uitspraken op dit moment het beste hun kwaliteit van leven beschrijven. De meeste fellows zijn positief over alle vijf de uitspraken. Circa 2-3% is het per uitspraak hier niet mee eens.

Onderstaand de vijf statements betreffende kwaliteit van leven. Op de volgende pagina's per uitspraak de resultaten, gesplitst naar de drie jaargroepen én de drie programma's van Yes We Can Clinics.

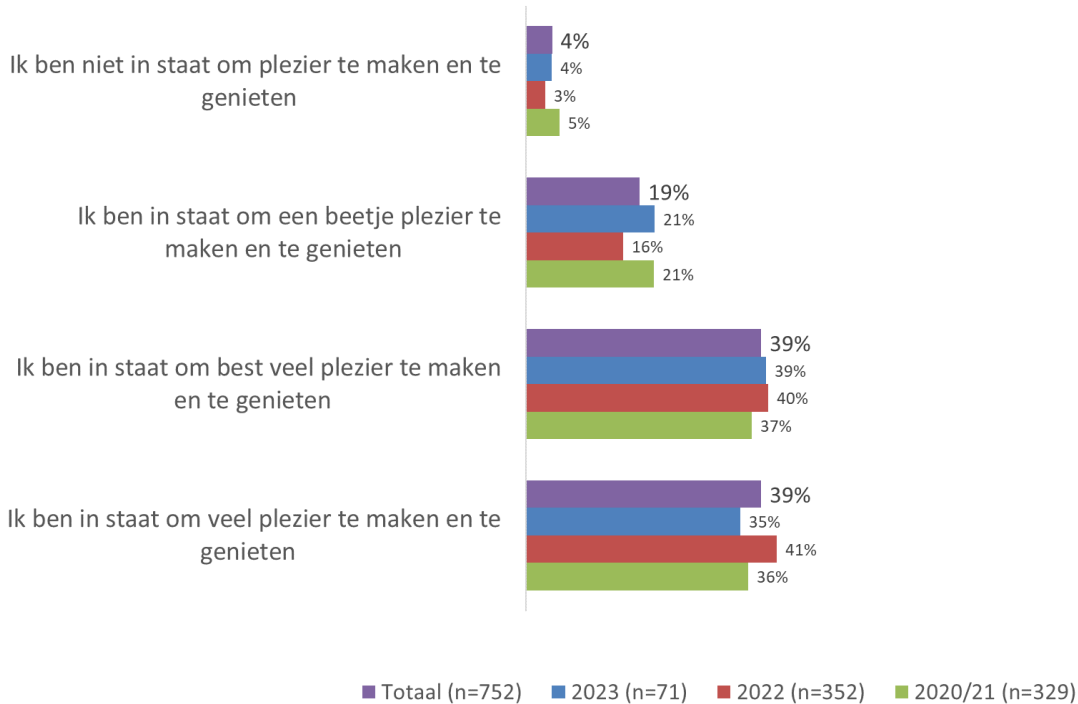

Figuur8

De respondenten van drie behandelprogramma's laten een verschillende waardering zien. Opvallend is dat de fellows die de dagbehandeling volgden, zich meer onafhankelijk, op hun plek en veilig voelden dan de fellows die een klinische opname kenden.

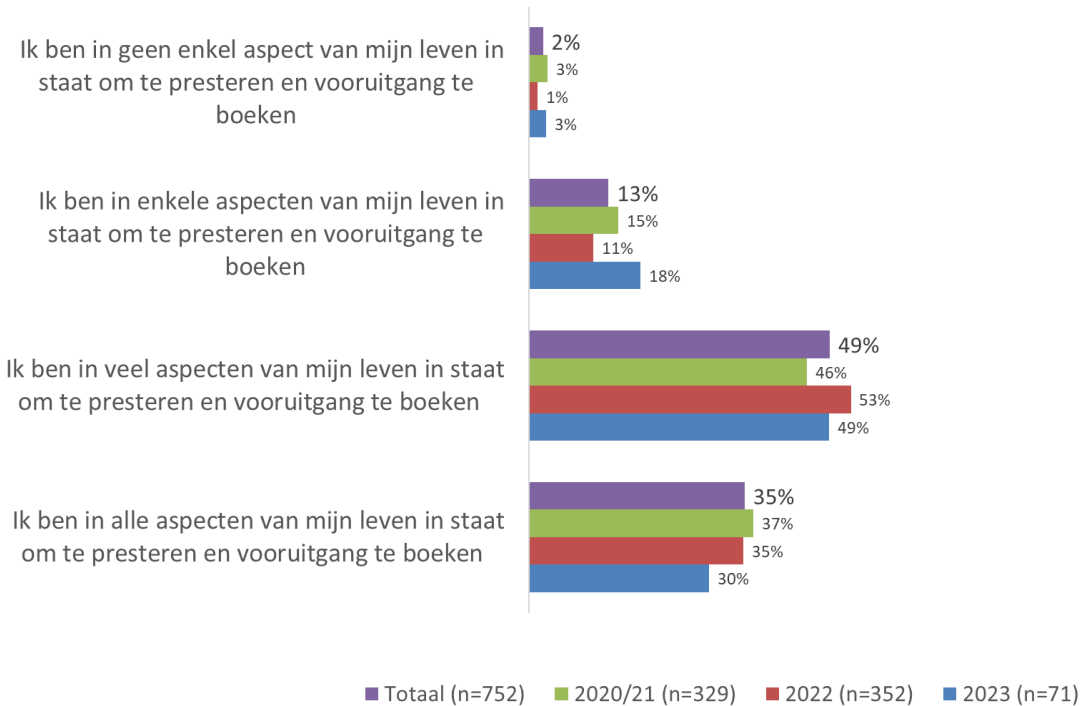
Kwaliteit van leven: helemaal + veel	Totaal (n=752)	Dag- behan- deling (n=48)	10 weken	7 weken
			opname in de kliniek (n=602)	opname in de kliniek (n=101)
Plezier maken en genieten	88%	79%	78%	74%
Prestaties en vooruitgang	85%	83%	85%	81%
Liefde, vriendschap en ondersteuning	80%	81%	80%	77%
Onafhankelijk zijn	83%	92%	83%	78%
Op mijn plek en veilig voelen	74%	85%	73%	74%

kwaliteit van leven - plezier maken en genieten

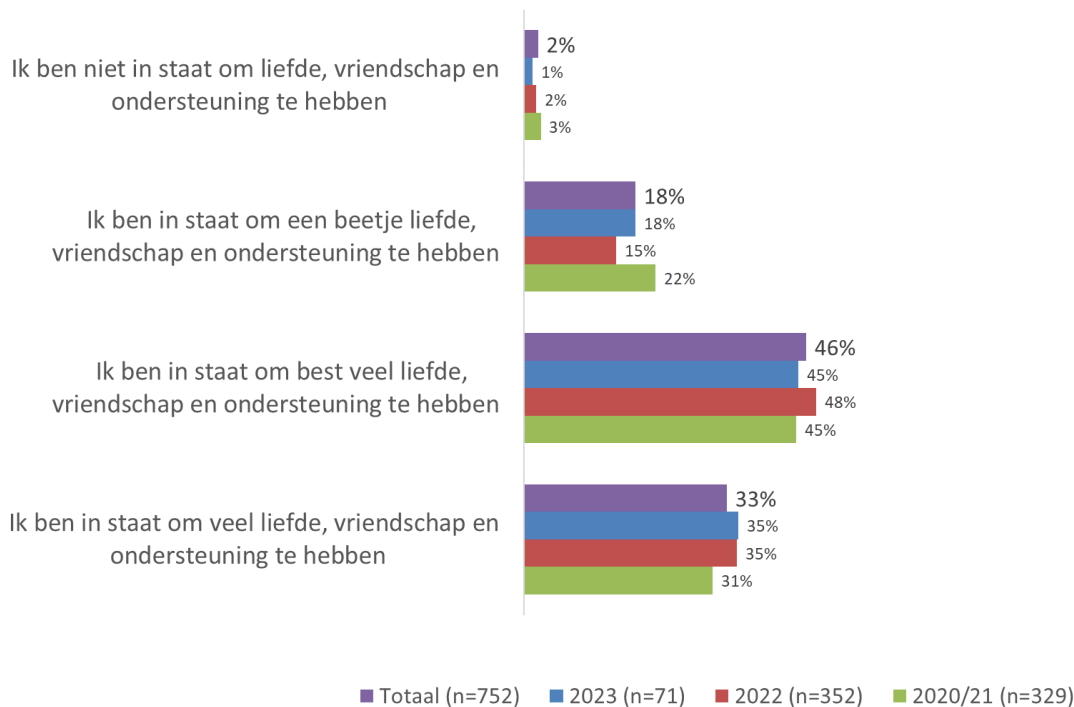
Figuur9

kwaliteit van leven - prestaties en vooruitgang

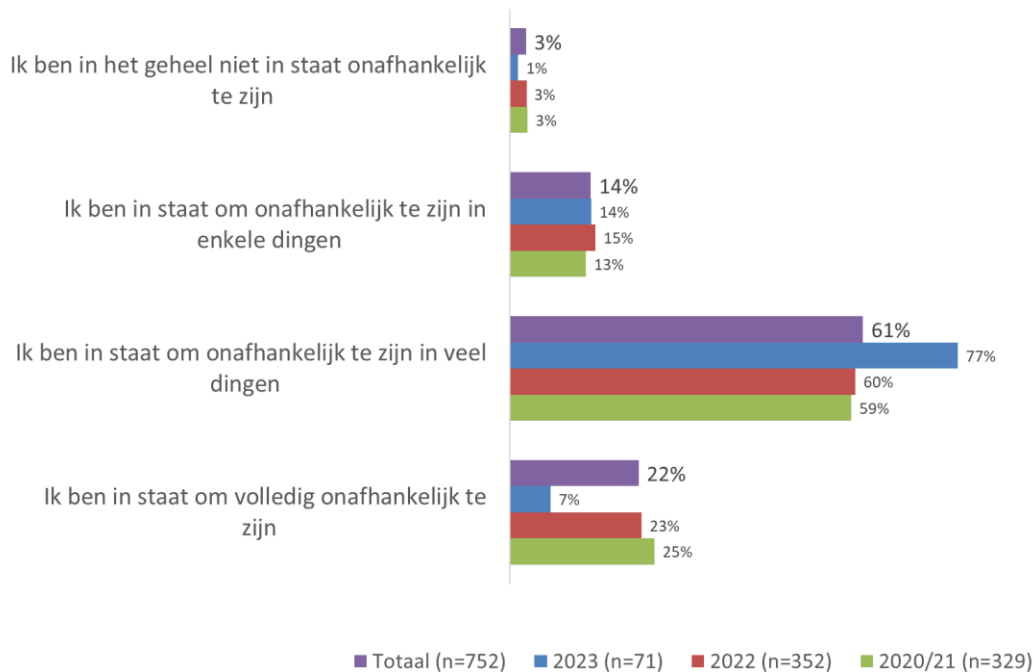
Figuur10

kwaliteit van leven - liefde, vriendschap en ondersteuning

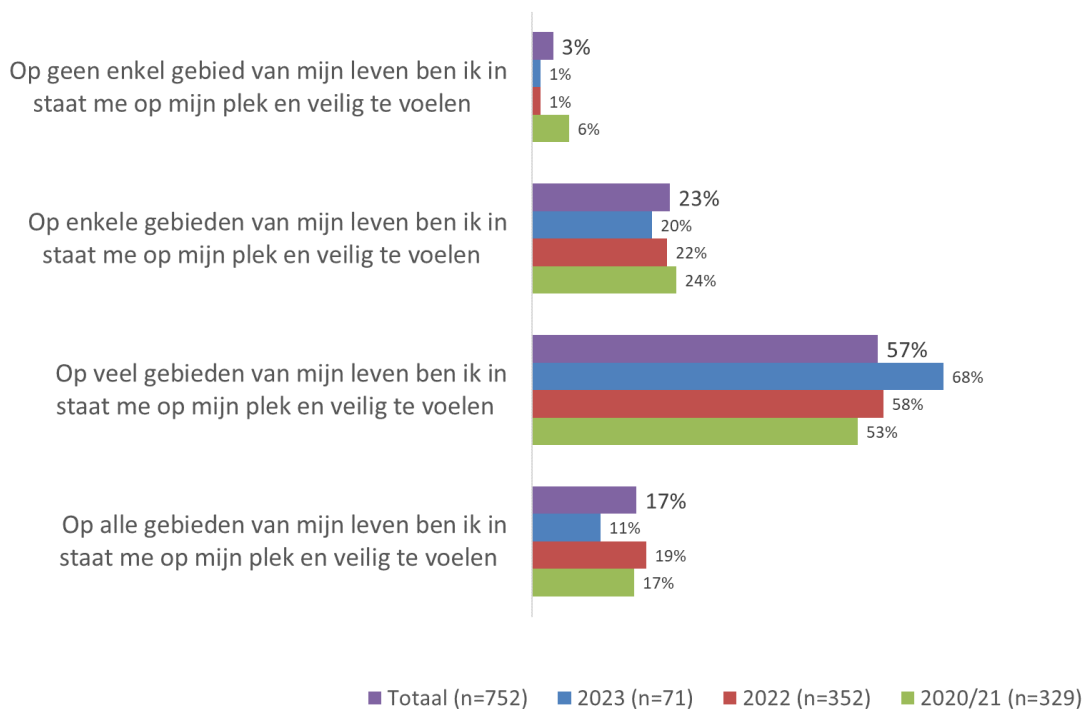
Figuur11

kwaliteit van leven - onafhankelijk zijn

Figuur12

kwaliteit van leven - op mijn plek en veilig voelen

Figuur13

CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

In opdracht van Yes We Can Clinics (YWCC) hebben een aantal oud-fellows in het najaar van 2023 een online vragenlijst gekregen waarin zij hun mening konden geven over een aantal aspecten betreffende de behandeling.

In 2023 hebben 752 oud-fellows de vragenlijst volledig ingevuld. Zij zijn verdeeld over drie groepen: 329 jongeren die in 2020/2021 bij YWCC zijn geweest, 352 jongeren die in 2022 zijn geweest en 71 jongeren die in 2023 zijn geweest. 80% van de totale groep heeft een behandeling van 10 weken gevolgd bij de kliniek, 13,5% heeft een 7-weken programma gevolgd en 6,5% een dagbehandeling.

Herstel-situatie

Inmiddels gaat 82% van de jongeren naar school, heeft vrijwilligerswerk of werkt; ongeveer 8% heeft geen zinvolle dagbesteding. Circa de helft van de jongeren heeft geen gespecialiseerde GGZ behandeling meer. In het kader van het herstel wordt door de meerderheid hulp aan ouders/verzorgers gevraagd en ook aan (oud-)fellows (beiden 63%).

De gemiddelde waardering voor het leven op het moment van het onderzoek is gemiddeld 7,0. Nog een op tien jongeren geeft het leven een onvoldoende.

Terugval

Bijna zes op de tien deelnemers geeft aan sinds hun tijd bij Yes We Can Clinics geen terugval meer te hebben gehad. 28% heeft een terugval gehad, maar heeft zijn herstel weer opgepakt en 14% zit op het moment van het onderzoek nog in een terugval.

Kwaliteit van leven

De oud-fellows zijn over het algemeen positief over de verschillende uitspraken betreffende kwaliteit van leven:

- Plezier maken en genieten: 88% positief
- Prestaties en vooruitgang: 85% positief
- Liefde, vriendschap en ondersteuning: 80% positief
- Onafhankelijk zijn: 83% positief
- Op plek en veilig voelen: 74% positief.

Aanbevelingen

Het resultaten van het uitgevoerde onderzoek onder de oud-fellows van Yes We Can Clinics biedt een veelbelovend beeld van de impact van de behandeling en het herstelproces op hun levenskwaliteit. De resultaten lijken te tonen dat YWCC succesvol is in het ondersteunen bij het herstel van de fellows.

Het is bemoedigend om te zien dat de meerderheid van de fellows geen gespecialiseerde behandeling meer nodig heeft, wat suggereert dat zij vooruitgang hebben geboekt in hun herstel. Een ander positief punt is de betrokkenheid van de jongeren bij het herstelproces, waarbij zij actief hulp vragen aan bijvoorbeeld ouders/verzorgers en mede-fellows.

Hoewel de gemiddelde waardering voor het leven al positief is, is het belangrijk om te blijven werken aan het welzijn van de jongeren die hun leven als onvoldoende beoordelen.

Wat betreft terugval laten de cijfers zien dat bijna zes op de tien jongeren geen terugval meer heeft ervaren sinds hun tijd bij YWCC. Er is echter nog ruimte voor verbetering om de 14% van de jongeren die nog steeds in een terugval verkeren te ondersteunen in hun herstelproces.

Op het gebied van kwaliteit van leven is het bemoedigend om te zien dat de jongeren over het algemeen positief zijn, met hoge percentages die plezier, prestaties, liefde, onafhankelijkheid en veiligheid waarderen. Het benadrukt de positieve invloed van de behandeling op verschillende aspecten van hun leven.

In het licht van deze resultaten bevelen we aan om het huidige ondersteuningsprogramma te handhaven en mogelijk te verbeteren om een nog grotere impact te bereiken. Het is belangrijk om te blijven monitoren, evalueren en aanpassen om de resterende uitdagingen aan te pakken en de algehele levenskwaliteit van de jongeren verder te vergroten.

Deze positieve bevindingen getuigen van de effectiviteit van YWCC in het ondersteunen van haar fellows op weg naar herstel en een betere kwaliteit van leven.